

Vidzemes lībiskās kultūrtelpas ID grāmata 2024. / 1.00

-
- Vidumā līb kultūr vel
 - Liivimaa liivi kultuuriala
 - Vidzeme Livonian Cultural Space
-

Vidzemes lībiskās kultūrtelpas zīmola grafiskās identitātes
grāmata tapusi ar Valsts kultūrkapitāla fonda finansiālu atbalstu

Foto: Lolita Ozoliņa

Saturs

1.0 Zīmols

1.1 Vidzemes lībiskā kultūrtelpa	2
1.2 Kopiena	3
1.3 Vērtības	4

2.0 Logotips

2.1. Grafiskās zīmes simbols	8
2.2 Logotips	9
2.3 Logotipa uzbūves struktūra	10
2.4 Logotipa aizsardzības laukums	11
2.5 Logotipa minimālais izmērs	12
2.6 Logotips dažādās valodās	8
2.7 Logotipa krāsu kodi	10
2.8 Logotipa nepareizs lietojums	11
2.9 Logotips komunikācijā	12

3.0 Lietvedība

3.1 E-pasta paraksts	13
3.2 Veidlapa	14

1.0 Zīmols

1.1 Vidzemes lībiskā kultūrtelpa

**Vidzemes lībiskās
kultūrtelpas pamatā
ir latviešu valodas
Vidzemes lībisko
izlokšņu areāls,
mūsdienu Ziemeļrie-
tumvidzemes
teritorijas – Limbažu
novads un Lēdurgas
pagasts Siguldas
novadā.**

Vidzemes lībiskajā kultūrtelpā, kuras pirmsākumi saistāmi ar Metsepoli (*Mytsapuol*) – lībiešu vēsturiski apdzīvoto teritoriju, joprojām dzīvo un saimnieko Vidzemes lībiešu dzimtu pēcteči. Vidzemes lībiskajā kultūrtelpā raksturīgas arīdzan tādas nemateriālā kultūras mantojuma izpausmes kā tradicionāla gadskārtu atzīmēšana, savdabīgi saimniekošanas veidi, piemēram, nēģu zvejniecība Salacas un Svētupes upēs. Ikdienas sadzīves, amatniecības un saimniekošanas tradīcijās joprojām saglabājusies cieša saikne ar dabu, darba un sadzīves tradīcijas, kā arī mākslinieciska jaunrade, kas izpaužas dzejā, vizuālajā un lietišķajā mākslā, un horeogrāfijā.

2022. gada nogalē Vidzemes lībiskā kultūrtelpa tika iekļauta Latvijas “Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā”

Dziļu krāsošanas meistarklase ar dabīgām krāsvielām Lēdurgā 2023. gadā
Organizēja Biedrība “Smailes”

1.0 Zīmols

1.2

Vidzemes lībiskās kultūrtelpas kopiena

Vidzemes lībiskās kultūrtelpas identitāti veido ikviens, kas apzinās savas lībiskās saknes

Vidzemes lībiskajai kultūrtelpai piederīgi arī cilvēki, kas mūsdienās dzīvo vēsturiskā Metsepoles novada teritorijā un kuru ikdienas saziņā ir raksturīgas lībiskā dialekta izloksnes. Vidzemes lībiskās kultūrtelpas kopienu veido cilvēki, kas apzinās savas dzimtas saknes, interesējas par lībiešu kultūru, vēsturi, valodas izloksnēm, kā arī folkloras kopas, amatnieki, pašvaldību, atmiņu institūciju, izglītības un kultūras darbinieki, ar novadpētniecību un tūrisma saistīti ļaudis. Tie ir kopienas pārstāvji, kas dzimuši un auguši vidē ar lībiskajām kultūras iezīmēm (valoda, tradīcijas u.c.), izprot tās nozīmīgumu, jūtas tai piederīgi neatkarīgi no savas dzīvesvietas. Vidzemes lībiskā kultūrtelpa apvieno visas ieinteresētās puses, kurus motivē savas identitātes, piederības izjūtas dzimtajai vietai un kopienai saglabāšana, un savas vietas kultūrainavas vērtību izzināšana un pārmanojamība.

1.0 Zīmols

1.3 Vidzemes lībiskās kultūrtelpas vērtības

1.3.1 Lībiskā dialekta Vidzemes izlokšnes

Vidzemes lībiskās kultūrtelpas raksturīgākās vērtības ir ikdienas saziņa lībiskā dialekta Vidzemes izlokšnēs, tai skaitā joprojām saglabātie lībiskas izcelsmes vietvārdi Ziemeļrietumvidzemes ainavā.

Lībiskā dialekta Vidzemes izlokšnēm raksturīga vārdu galotņu noraušana, vīriešu dzimtes un darbības vārdu lietošana tagadnē. Tā sauktās "ekonomiskās" valodas savdabība, kas veidojusies daudzu gadsimtu laikā, saglabājot iezīmes un liecības par savstarpējām attiecībām starp somugru tautām un baltiem. Mūsdienās lībiskā dialekta Vidzemes izlokšņu atpazīstamība ikdienas sarunās apliecina identitātes nozīmi kopienā un ārpus tās, kā arī saglabā mutvārdu tradīcijas un izpausmes.

1.0 Zīmols

1.3 Vidzemes lībiskās kultūrtelpas vērtības

1.3.2 Vidzemes lībiešu dzimtu pēcteči

Vidzemes lībiešu dzimtu vēstures pētniecības pamatā ir somu valodnieka Andersa Jūhana Šēgrēna (Anders Johan Sjögren, 1794–1855), 1846. gadā sastapto 22 lībiski runājošo Svētcima muižas ļaužu pētījumi. Tie ir pirmie un vienīgie vārdiski nosauktie Vidzemes, precīzāk – Svētcima lībieši, kuri nonāca arī latviešu zinātnieku interešu lokā. 2001. gadā vēsturniece Rasma Noriņa pievērsās Vidzemes lībiešu dzimtu pētījumiem, kuru pamatā ir somu valodnieka dokumentētas liecības par pēdējiem lībiešu valodas pratējiem. Pāles novadpētniecības muzejā ir skatāmi Vidzemes lībiešu dzimtu pētniecības aizsākumi, 16 dzimtu koki un dokumentētās liecības par dzimtu pēcteču vēsturi.

**Vidzemes lībiešu dzimtu saieti ir
viena no Vidzemes lībiskās
kultūrtelpas dzīvākajām tradīcijām!**

Alojas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu nometne
"Jūras ielas stāsti. Pa lībiešu pēdām" 2023. gadā

1.0 Zīmols

1.3

**Vidzemes lībiskās
kultūrtelpas vērtības**

1.3.3

**Vidzemes lībisko
kultūrtelpu bagātina
folkloras, pārmantoto
amatniecības prasmju
un tradicionālo
zināšanu saglabāšana**

1.0 Zīmols

1.3 Vidzemes lībiskās kultūrtelpas vērtības

1.3.4 Jaunrade, īpaši, dzeja un atdzejojumi Salacas lībiešu valodā un lībiskā dialekta Vidzemes izloksnēs

Dzejas rakstīšana un publicēšana Salacas lībiešu valodā un lībiskā dialekta Vidzemes izloksnēs ir unikāla vērtība, kas pateicoties vairākiem radošiem cilvēkiem, uztur dzīvu lībiešu sakņu izjūtu. Ķempju Kārlis (īstajā vārdā Karls Pajusalu (Karl Pajusalu, 1963) – trīs dzejas grāmatu autors vai līdzautors, vienīgais dzejnieks pasaulē, kurš rada dzeju Salacas lībiešu valodā. Savukārt Anita Emse (1924), dzejniece, lībiešu kultūrvēstures mantojuma glabātāja, raksta lībiskā dialekta Svētcima izloksnē. Autores nozīmīgais devums ir dzejas krājums "Saknes" (2014) un "Ceļš" (2024). Somu dzejnieces Heli Lāksonenas (Heli Laaksonen, 1972) daiļdarbus atdzejo Gundars Godiņš, izmantojot lībiskā dialekta Vidzemes izloksnes.

Novadpētnieces, dzejnieces Anitas Emses grāmatas
"Ceļš" atvēršanas pasākumā Pāles kultūras namā 2024. gadā
Foto: Edgars Vijups

2.0 Logotips

2.1

Grafiskā zīme – dzērve

Dzērves (kūrg) arhetipiskā putna simbols raksturo piederību Vidzemes lībiskajai kultūrtelpai, mājas izjūtu, dabas un cilvēka saikni, cikliskumu – pavasara iedvesmu un rudens pārdomas

Teritorijā atrodas Dzērves purvs, kas ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā

"Ikviens cilvēks mīl to zemi, kur viņa šūpulis ir stāvējis. Viņš uzreiz sajūt laimi sirdī, kad vien var runāt par savu dzimteni vai dzird par to runājam. Cilvēki, tāpat kā putni, savas ligzdas neaizmirst un vienmēr atceras tās, domās daudzreiz tajās atgrieždamies."*

"Jāga imi armtud sāda mād, millis tām āl om kuoten. Tāma juldiens touubub om šudas oń, ku sāt tāma om šunumāst ujub pagat, voi kūlub pagt. Imist, ūtiši linnud, ab un om pezadi un ales, mādlubud nānti, mytkut jān kŷrd nānt sil taggiz kieres."*

*Pajasalu, K. & Vinklers, E. (2023) Salacas lībiešu valodas ceļvedis. Rīga: Leļmō lļīzskūol Līvōd institūt tigtimiz seļtš / LU Lībiešu institūta atbalsta biedrība"

2.0 Logotips

2.2.1 Logotips

Logotips sastāv no nosaukumu veidojoša laukuma, kura centrā atrodas simbolisks dzērves attēls

Logotipa laukuma formai izvēlēts ovāls, kas gan akcentē teritorijas unikālītāti (nav izmantots ierastais formālais aplis), gan palīdz atklāt dzērves attēla harmonisko līniju vienotību ar konkrēto (dzimto) teritoriju

Dzērves attēla kustība veidota ar augšupejošu ritmu domināti – radot iespaidu par tālāk ejošu perspektīvu, savukārt spārnu saudzīgais izliekums, liek sajust māju, dzimtas sakņu atbalstošo un sargājošo spēku

2.0 Logotips

2.2.2 Logotips

Logotipa zīme atrodas uz sava laukuma – “zemes”, kas pasargā to no eksponēšanas nejaušībām un atpazīstamības zaudēšanas

NB!

logotips aversā atšķiras no logotipa varianta reversā

2.0 Logotips

2.2.3 Logotips

Izņēmuma gadījumos, pieļaujama logotipa eksponēšana bez izolējošā fona laukuma – šinī gadījumā tam jābūt 100% caurspīdīgam

Šādi gadījumi iespējami, kad fona attēls pilnībā nodrošina logotipa salasāmību un kopējais komunikācijas laukums ir saistīts vienotā komunikācijas ziņā (vienotā kompozīcijas idejā)

NB!

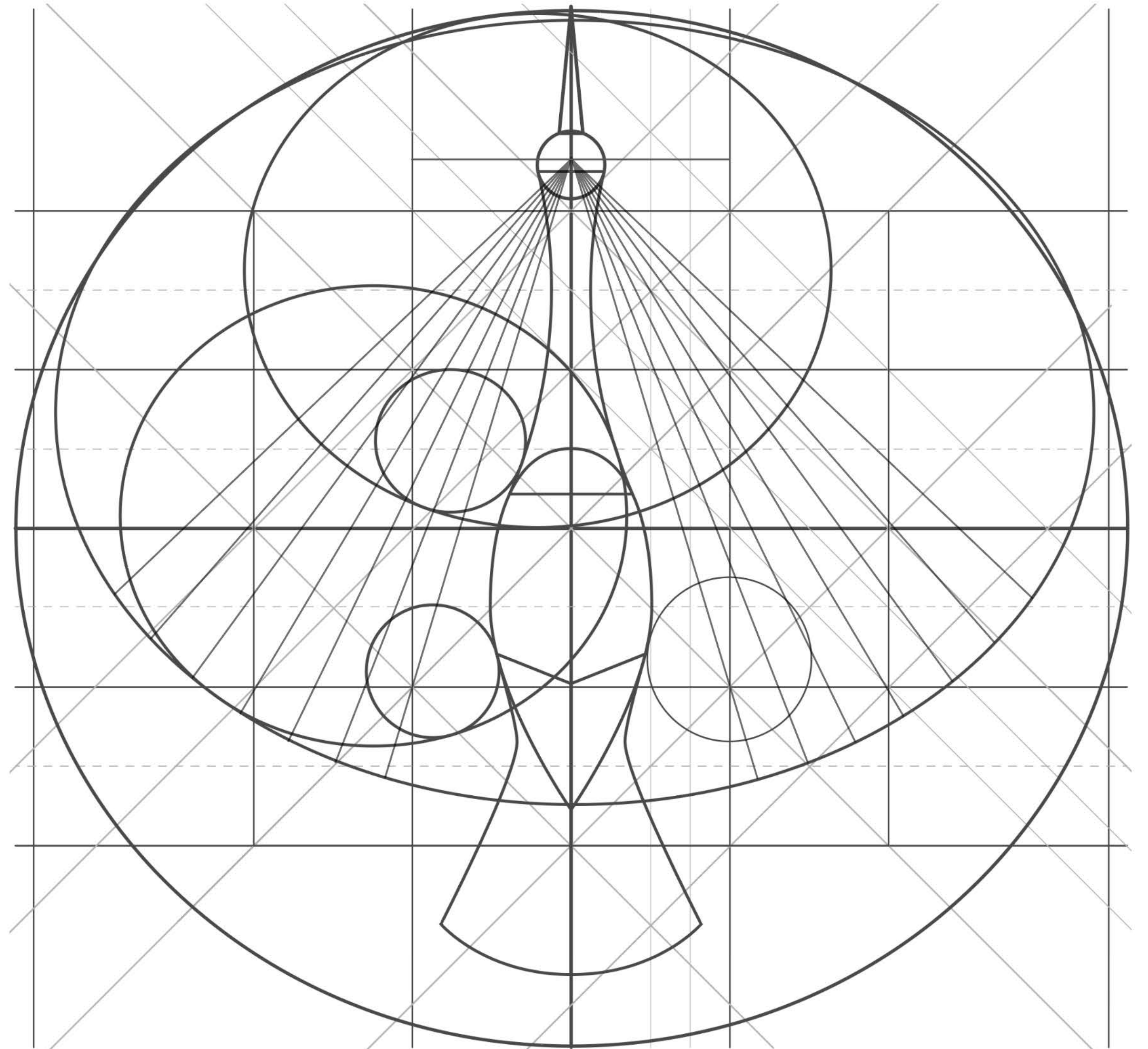
logotips aversā atšķiras no logotipa varianta reversā

2.0 Logotips

2.3 Logotipa uzbūves struktūra

Izmanto gadījumos, kad nav piekļuves logotipa elektroniskās versijas eksponēšana un gadījumos, kad nepieciešams izprast logotipa uzbūves principus un likumsakarības

2.0 Logotips

2.4

Logotipa aizsardzības laukums

Izmanto, lai izceltu logotipu un saglabātu tā identitāti starp citiem grafiskajiem elementiem

X=1/4h

2.0 Logotips

2.5

Logotipa minimālais izmērs

Logotipa minimālais izmērs noteikts, lai saglabātu tā lasāmību gan drukātā, gan elektroniskā eksponēšanas formā

NB!

logotips aversā atšķiras no logotipa varianta reversā

2.0 Logotips

2.6.1

Logotips dažādās valodās:
Vidzemes lībiešu valodā

NB!

logotips aversā atšķiras no logotipa varianta reversā

2.0 Logotips

2.6.2

Logotips dažādās valodās:
īgauņu valodā

NB!

logotips aversā atšķiras no logotipa varianta reversā

2.0 Logotips

2.6.3

Logotips dažādās valodās:
angļu valodā

NB!

logotips aversā atšķiras no logotipa varianta reversā

2.0 Logotips

2.7

Logotipa krāsu kodi

Logotipa krāsu palete ietver sevī Vidzemes lībiskajai kultūrtelpai raksturīgās dabas kvalitātes.

Sudraba tonis: vērtīgais un īpašais mirklis – sudrabā mirdzošās viļņu galotnes, aicinājuma pilnās ziemeļzemes debesis, gaismas rotaļa dzērvju spārnos

Zaļā krāsa: simbolizē teritorijas zaļo, vitālo un skaisto dabas rotu – biezus mežu masīvus, dižozolus, lapegļu alejas un daudzveidīgos dendroloģiskos stādījumus

Zilā krāsa: iemieso novada ūdens krātuvju – ezeru, upju, purvu un jūras bagātību

Jauktais tonis – ar pāreju apvienotas zilā un zaļā krāsas

Zaļais un zilais toņi, ar tādu pat simbolisko nozīmi, ietilpst lībiešu karoga krāsu koda satāvā

CMYK: K20/K30/K40/K50/K60/K70/K80/K90/K100
PANTONE: Cool Grey C
HEX: #C6C6

CMYK: 79/33/100/22
PANTONE: 7743 C
HEX: #3B6F2E

CMYK: 100/67/0/23
PANTONE: 287 C
HEX: #0087

speciāli izveidots
krāsu salikums

2.0 Logotips

2.8

Logotipa nepareizs lietojums

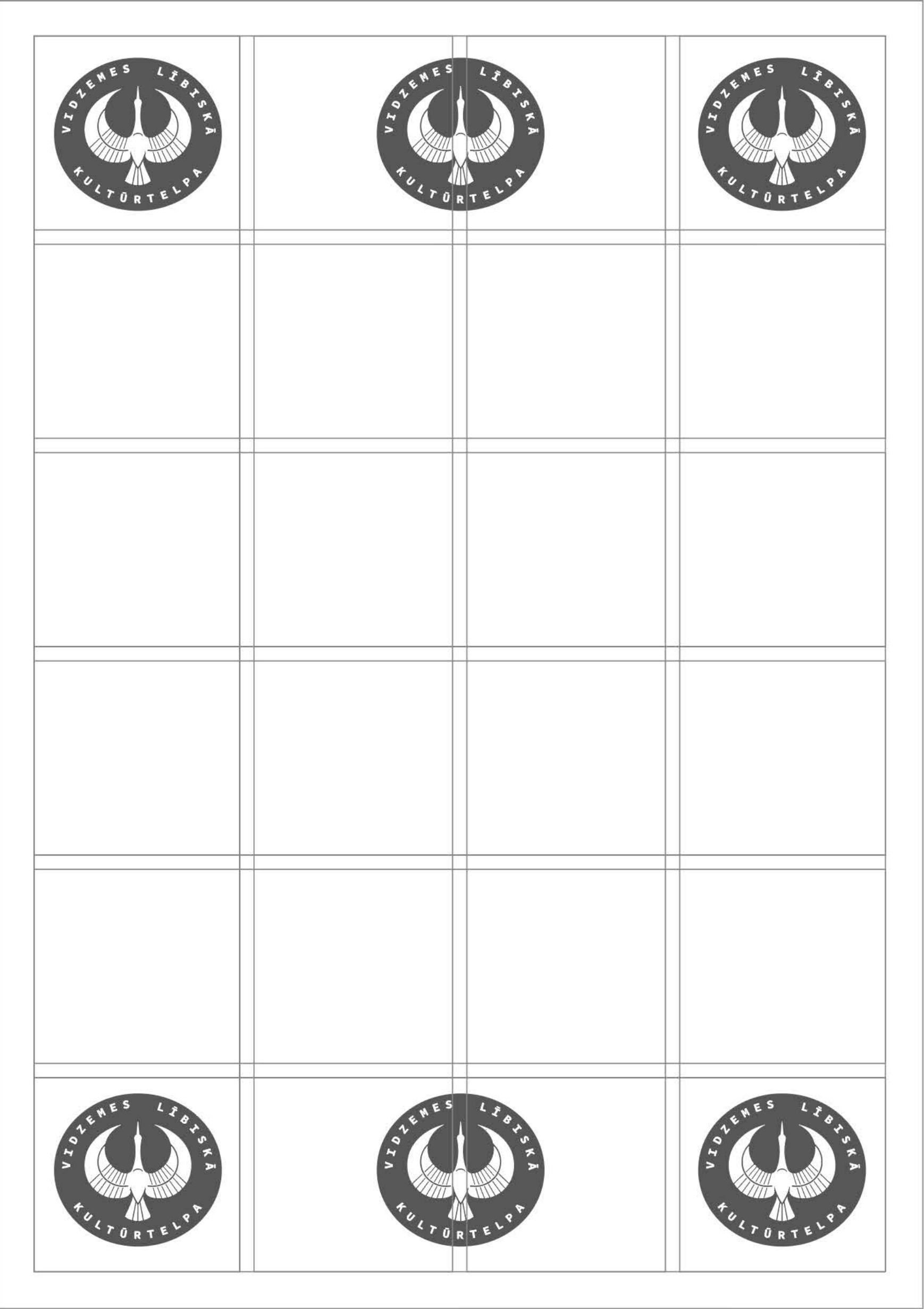
Nav pieļaujama logotipa eksponēšana šādos veidos

2.0 Logotips

2.9.1 Logotips komunikācijā

Logotipa izvietojuma varianti, izmantojot lapas
struktūrrežģi

2.0 Logotips

2.9.1

Logotips komunikācijā

Elektroniskā komunikācija:
Facebook materiāli
(avatars, banneris)

Iespējamie avatara modeļi

2.0 Logotips

2.9.2 Logotips komunikācijā

Elektroniskā komunikācija:
Facebook materiāli
(avatars, banneris)

Krāsainais variants
šobrīd darbībā

2.0 Logotips

2.9.3 Logotips komunikācijā

Elektroniskā komunikācija:
Facebook materiāli
(avatars, banneris)

Monohromais variants

3.0 Lietvedība

3.1

E-pasta paraksts

Divi e-paraksta modeļi – lietojums atkarīgs no
izvēlētajām komunikācijas prioritātēm

Cieņā,

Jānis Caune

Projektu vadītājs

M +371 XX XXX XXX

W www.vidzemeslibiesi.lv

FB metsepole

Cieņā,

Jānis Caune

Projektu vadītājs

M +371 XX XXX XXX

W www.vidzemeslibiesi.lv

FB metsepole

3.0 Lietvedība

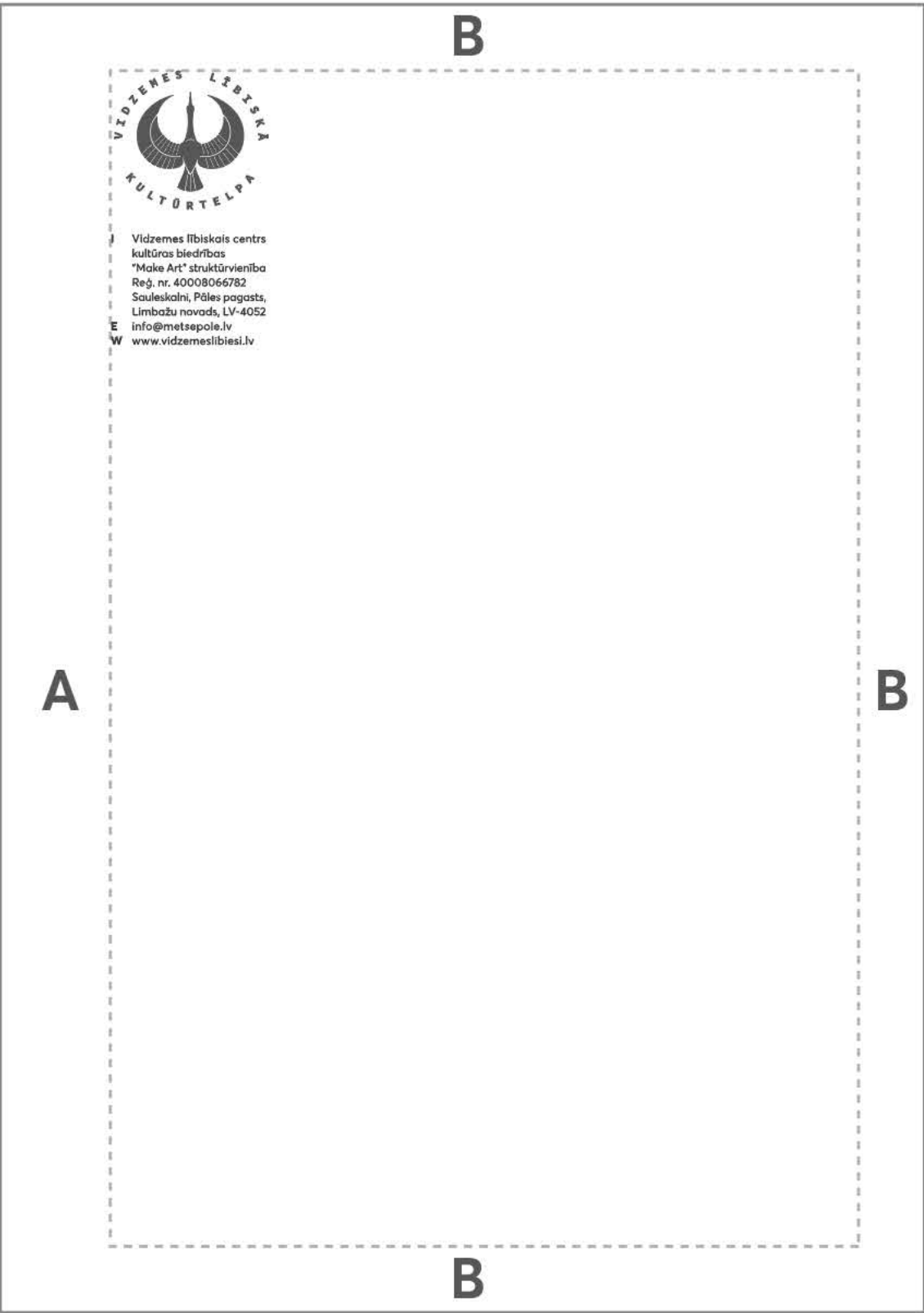
3.2 Veidlapa

A4 veidlapa –
unificēts komunikācijas
kanālu pieraksts

Joslu laukumi:
A – 25mm
B – 15mm

I Vidzemes lībiskais centrs
kultūras biedrības
"Make Art" struktūrvienība
Reģ. nr. 40008066782
Sauleskalni, Pāles pagasts,
Limbažu novads, LV-4052
E info@metsepole.lv
W www.vidzemeslibiesi.lv

E info@metsepole.lv
W www.vidzemeslibiesi.lv
FB [metsepole](#)

2024.